

Balesetvédelem és etika

Vadászat rendje – balesetvédelem részletes szabályai:

1. Célja a vadászat és a fegyverhasználat részletes szabályainak ismertetése és meghatározása, a vadászati kultúra terjesztése, vadászati és fegyverhasználati fegyelem megszilárdítása, a vadászok életének és testi épségének fokozott védelme, a vadászati balesetek megelőzése.
2. **Vadászni - a fegyver átadás és átengedés szabályai különös esetének figyelembevételével – csak személyre szóló lőfegyvertartási engedély és érvényben lévő vadászjegy, illetőleg külföldi vadászati engedély birtokában szabad.**
3. Hasznos vadra csak az FVM hirdetményében meghatározott időszakban, vadászati idényben szabad vadászni. Az FVM megyei hivatala Vadászati Osztálya külön engedélyével az egyébként tilalmazott vadfaj vadászatára is adhat engedélyt, ha az állomány szabályozás, a vadkárelhárítás ezt indokoltá teszi (például: vaddisznó éjszakai lámpás vadászata – szarvas szezonidőn kívüli vadászata).
4. Az elejtő az általa meglőtt vadat köteles, a vadat azonosító jellel ellátni
5. Vadászon az érvényben lévő vadászjegynek, fegyvertartási engedélynek, a lőfegyver bevizsgálását igazoló okmánynak, személyi igazolványnak, valamint a vadászathoz szükséges előírt eszközöknek kéznél kell lennie, ezeket az ellenőrzésre jogosultaknak, illetve a vadászatvezető kérésére fel kell mutatni.
6. Lakott területen, nyilvános helyen közforgalmú járművön, valamint idegen vadászterületen való áthaladáskor lőfegyver csak tokban viselhető, illetve szállítható.
7. A vadász ne törekedjék indokolatlan előnyhöz jutásra a szomszédjával szemben, s magatarásával, tevékenységével ne zavarja mások vadászatát.
8. Egyéni vadászat során történt sebzés esetén a vadász maga köteles a sebzett vadat megkeresni.
9. Társas vadászat során történt sebzés esetén tilos a sebzett vadhoz a hajtás befejezése előtt közeledni, ezt csak a vadászat befejezése után, vadászatvezető engedélyével és csak az általa megbízott személy a biztonsági előírások megtartása mellett végezheti.
10. Vadászlőfegyvert a rendeltetési céljának megfelelően kizárólag vadászatra szabad használni.
11. **Vadászon lőni akkor szabad ha a vadász a vadat minden kétséget kizárólag felismerte és mások életét, testi épségét és a vagyónbiztonságot nem veszélyezteti.**
12. Lövésnél mindig a biztos találat elérésre kell törekedni.
13. Vadászon, lövés előtt mérlegelni kell a többi vadász és a hajtók helyzetét, valamint a lövedék röppályájának valószínű irányát és végét.
14. Sörétes billenőcsövű vadászlőfegyver töltetlen állapotban megtörve, golyós vadászlőfegyver üresen és fesztelenített állapotban hordható.
15. A vadászlőfegyver még töltetlen állapotban sem fordítható ember irányába.
16. Töltött vadászlőfegyver biztosítva felfelé – vállon, hordszíjját fogva, vagy kézben tartva – hordható. A töltött biztosítatlan, lövésre kész vadászlőfegyvert csőtorkolattal felfelé két kézben kell tartani.
17. A vadászlőfegyvert csak közvetlenül lövés előtt szabad tűzkész állapotba hozni. A golyós vadászlőfegyver elsütő billentyűje csak a lövés előtt állítható gyorsítottra. Ha a lövés elmarad, a vadászlőfegyvert azonnal el kell zárni, a gyorsítót pedig eredeti állapotba kell helyezni.
18. Aki vadászlőfegyvert vesz a kezébe köteles nyomban meggyőződni arról, hogy a fegyver nincs-e töltött állapotban. Vadászlőfegyvert csőre tölteni csak akkor szabad, ha a vadász a lőállást elfoglalta és a hajtás elindult. Vadászlőfegyvert mindig úgy kell megtölteni, hogy az még véletlen elsülés esetén se okozhasson személyi sérülést vagy anyagi kárt. **Töltetlen fegyver nincs!**
19. **Tilos az éberséget, a figyelmet, az akaraterőt hátrányosan befolyásoló szerek, gyógyszerek, továbbá szeszital hatása alatt vadászlőfegyvert viselni, használni, szállítani.**
20. **Tilos lőni vélt mozgásra, vízen lévő vadra, a hajtóvonalat vagy a szomszédokat veszélyeztetve lőni, valamint a hajtók közt kitoró vagy a nyiladékon átugró vadat puskacsóval követni „léniázás”.**

21. **Tilos a vadászlőfegyver hatótávolságán belül lakott hely, közforgalmú út irányába dombélről völgy felé vagy völgyből gerincélre lőni. Nem szabad fedett terepen 45 fokos szögön belül repülő vadra lőni.**
22. Vadászatra jogosult által rendezett társasvadászatok kivételével, a vadászterületre vadászat céljából csak előzetes bejelentkezés (beírás) után szabad kimenni.
23. Vadászatot a vadászatvezető nyitja meg, vezeti, irányítja és nyilvánítja befejezettnek. Tevékenységét hajtásvezető és felvezetők segítik. Vadászat közben a vadászatban résztvevőknek csak a vadászatvezető adhat utasításokat. A társasvadászat megkezdése előtt minden vadásznak jelentkeznie kell a vadászat vezetőjénél. A vadászat előkészítése során a vadászat vezetőjének gondoskodnia kell a vadászat megrendezéséhez szükséges valamennyi személy és tárgyi feltétel biztosításáról.
24. A vadászatvezetőnek a társas vadászatot elő kell készítenie.
25. Elejtett vadat minden hajtás után, vagy egyéni vadászat befejezésekor szakszerűen kezelni kell.
26. Vadászat után ünnepélyes külsőségek között készített terítéssel kell megadni a vadnak a tiszteletet, a teríték számára alkalmas helyen az elejtett vadat jelleg szerinti sorrendben, jobb oldalára, a vaddisznót hasra fektetve kell elhelyezni. A vadászok teríték mögött állnak fel, majd vadászat vezetője jelentést tesz a vadászat eredményéről.
27. Baleset bekövetkezése esetén a balesetet először a mentőknek, vagy súlyosságától függően orvosnak, ezzel egy időben rendőrhatalóságnak azonnal jelenteni kell. A vadászat vezetőjének pedig a helyszínt a baleset bekövetkeztekori állapotnak megfelelően eredeti állapotban a rendőrhatalóság megérkeztéig biztosítani kell. A balesetet feltételezhetően elkövető vadásztól vagy vadászoktól fegyver (fegyvereket) át kell vennie.
28. A kijelölt lőállás a vadászat lefűvése, illetőleg a hajtás befejezése előtt – az elsősegélyben való részesítés esetét kivéve – nem hagyható el. A lőhelyen az előzetesen megbeszélt időpontig, vagy pedig a vadászat befejezésének jelzéséig kell várni. Éjszakai vadászat esetén a vadász megállapodás szerinti hang és fényjelek leadásával köteles közeledni a másik vadász les – felállítási helyéhez.
29. Késve érkező vadász a vadászat vezetőnél való jelentkezés előtt nem kapcsolódhat be a már megkezdett társas vadászatba és nem közlekedhet hozzájárulása nélkül a vadászat helyén.
30. Vadászbalesetet a balesetet követő első munkanapon külön jelenteni kell az FVM. megyei hivatala Vadászati osztálya felé írásban.

A legfontosabb szabályok 12 pontja

1. Ellenőrizd fegyveredet! Töltetlen fegyver nincs!
2. Csak kijelölt helyedet elfoglalva tölts s vess még egy pillantást a csőbe!
3. Tájékozódj a szomszéd vadásztársaid lőállása, tartózkodási helye felől!
4. Csak akkor lőj az engedélyezett lőirányba, ha minden kétséget kizáróan felismerted a vadászható vadat, mások testi épségét és vagyónbiztonságát nem veszélyeztetted!
5. Ne hagyd el lőállásodat a hajtás lefűvése előtt!
6. Hajtás után a fegyveredet ürítsd ki elfordulva társaidtól!
7. Gyülekezés helyén „tört” puskával, vagy „lazított” zárt dugattyús fegyverrel jelenj meg!
8. Vadászat előtt, alatt és a fegyver szállításakor szeszital fogyasztása tilos!
9. Ne feledd, erdőn-mezőn nem csak vadász tartózkodhat, s a kilőtt lövedék több kilométerre is veszélyt jelenthet!
Tehát ne lőj lakott hely felé, közforgalmú út irányába, dombélről völgy felé, völgyből gerincen álló vadra.
10. Sebzett nagyvadat nem követjük azonnal. Társas vadászatban sebzett vad követésére a vadászat felelős vezetője ad engedélyt.
11. Apróvad vadászatban különösen vigyázz a lövés leadásakor a minimum 45 fokos szögre, ne „léniazz”, ne „zsákolj” a hajtás befejezése előtt ne lőj befelé, vedd figyelembe a sörét veszélyességi távolságát, amely 1 mm/100 m.

12. Magatartásod legyen fegyelmezett, öltözéked és felszerelésed vadászhoz illő, viselkedésed etikus, tartsd be a vadászat rendjére vonatkozó szabályokat.

Viselkedés a vadászaton – Vadászetika

Az ember minden tevékenységének vannak korlátai. Ezek a korlátok (szabályozások) egyrészt a törvények, másrészt az erkölcs (az etika) által érvényesülnek. A törvényeket a mindenkori államhatalom fogalmazza meg és érvényesíti, az etika (erkölcsi) követelményeket pedig a közösségek.

Minden szakmának megvan a maga erkölcsi elvárási rendszere. Ezek egyike a vadászetika, mely a legősibb etikai rendszer. A vadászetika követelményrendszere évszázadok hosszú során kristályosodott ki. Alapelvei állandónak mondhatóak, ugyanakkor minden kor, minden nemzedék hozzáteszi a maga elvárásait. Ma nyolc alapelve van a vadászetikának. Ezek a következők:

- A természetért érzett felelősség elve,
- A hozzáértés és szaktudás elve,
- Az állatok méltóságának elve,
- Az esélyadás elve,
- Az önmérséklet elve,
- Az együttműködés elve,
- A biztonság elve,
- A hagyományőrzés elve.

Ezekhez az alapelvekhez nem kell kommentár. Egyszerűek, érthetőek és az embernek arról a képességéről és egyben kötelezettségéről szólnak, hogy bizonyos helyzetekben korlátoznunk kell önmagunkat. Más szóval: nem tesszük meg mindig és mindenütt azt, amit egyébként megtehetnénk. Avagy éppen fordítva: bizonyos helyzetekben, nemes célokat szem előtt tartva, olyasmit is megteszünk, amit egyébként nem lennénk kötelesek megtenni.

Eberek százmillióinak az erkölcsi világképe a katolikus egyház tízparancsolatán nyugszik. Még azok a becsületes emberek is ezen elvárások jegyében élik az életüket, akik egyébként nem hívők, nem vallásos emberek.

A vadásztársadalom is kialakította a maga erkölcsi parancsolatait. Íme:

Az igaz vadász tízparancsolata

1. Ismerd meg, óvd és védj a természetet, mely nem csak életünk kerete, de a sokszínű földi élet, benne az emberi faj fennmaradásának előfeltétele is.
2. Szeresd és tiszteld az élet minden formáját. Ismerd meg és becsüld az állatvilágot. Soha semmilyen életet ne olts ki öncélúan, ne okozz egyetlen állatnak sem szenvedést.
3. A vadász nem válhat gyilkossá. A vadász a vadonélő, vadászható fajok „kertésze”, akinek a kezében a puska nem gyilkos fegyver, hanem szerszám, mellyel megakadályozza a túlszaporodást, eltávolítja az adott állományokba nem illő egyedeket, és amellyel birtokba veszi a vadállományok „érett gyümölcseit”.
4. A vadászat nem csak szenvedély, sport és gazdasági ágazat. Szakma, sőt tudomány is! Az igaz vadász élete éppen ezért folyamatos ismeretgyűjtés és tanulás.
5. Adj esélyt a vadnak! A legmodernebb (igaz vadászhoz méltatlan nem engedélyezett) technikai eszközök igénybevétele bérgyilkossá zülleszt!
6. Tanúsíts önmérsékletet. A vadászat élménygazdagsága és szépsége nem az elejtett vad mennyiségétől függ.
7. A biztonság mindenre előbbre való. Az önfegyelemnek korlátoznia kell a szenvedélyt. Nincs jogod másokat veszélyeztetni.
8. A vad halála ünnep és gyász. Add meg az elejtett vadnak járó tiszteletet, ismerd meg és ápolj a vadászat nemes kulturális hagyományait.

9. Magánemberként is éld az igaz vadászok életét: légy mértéktartó és fegyelmezett. Ne adj okot arra, hogy a vadászellenes érzelmek felerősödjenek.
10. Minden állat- és természetbarátot, a természet és környezetvédelem minden hivatásos és önkéntes munkatársát tekintsd szövetségesednek. Tiszteld és ha lehet segítsd is a vadászterületeden gazdálkodó földművelők és erdőgazdák munkáját.

A társas vadászat etikája

A társas vadászat: aratás, mely a zsákmány mellett az együttlét örömét ígéri. Ugyanakkor a nemes versengés alkalma is. Éppen ezért a társas vadászat sikere az előkészítés szakszerűsége és gondossága mellett mindenekelőtt a résztvevők fegyelmétől, testi – lelki felkészültségétől és ezzel együtt önmegtartóztatási készségétől és képességétől függ.

A társas vadászok szervezőinek és vezetőinek az a kötelességük, hogy gondosan előkészítsék a vadászatot, részletesen és érthetően informálják a résztvevőket, és ezt követően határozott és egyértelmű utasításokkal vezessék is azt le.

A társas vadászatok résztvevői számára erkölcsi kötelesség és elsőrendű biztonsági érdek – és egyben az eredményesség előfeltétele – az utasítások jó szándékú és maradéktalan végrehajtása.

A társas vadászat alkalmazkodást követel mindenkitől. A meggondolatlanosság, az irigység, a kapzsiság, a mértéktelenség, a telhetetlenség, a haszonlesés, az önzőség nem csupán a vadászat hangulatát rontja meg, de életveszélyes helyzeteket, sőt jóvátehetetlen tragédiákat is előidézhet.

A társas vadászatok (fácán-, és nyúl vadászatok, terelő vadászatok, vaddisznóhajtások) a vadászok ünnepnapjai. De az ünnep hangulatáért, biztonságáért, eredményességéért és élményeiért mindenki felelős, akinek abban része van!